

PROIZVOD IZ SNOVA

"Zamislite da svijet raspolaže novim proizvodom iz snova koji omogućuje da se nahrani i imunizira svako novorođenče na kugli zemaljskoj. Zamislite i da ga se svagdje može dobiti, i to besplatno. A sada zamislite da ga svijet odbija koristiti. Ovaj scenarij nije samo plod mašte. Taj proizvod iz snova je majčino mlijeko".

BABY - FRIENDLY HOSPITAL INITIATIVE

Dojenje je nezamjenjiv način osiguravanja idealne hrane za zdrav rast i razvoj dojenčeta i ima jedinstveni biološki i emocionalni utjecaj na zdravlje majke i djeteta. To je dovoljan razlog da se uloži maksimalan napor da se zaštiti, popularizira i pruži podrška dojenju i da se budućim majkama dađe objektivni i detaljan savjet. Uvođenjem modernih tehnologija i usvajanjem novih stilova života, tradicionalna praksa dojenja oslabljena je u mnogim zajednicama. Tome pridonosi npr. razdvajanje majki od njihove novorođenčadi po porođaju, poticanje redovne upotrebe zamjena za majčino mlijeko.

Da bi dojenje uspješno otpočelo i nastavilo se, majkama je neophodna aktivna podrška za vrijeme trudnoće i po rođenju djeteta, ne samo njihovih obitelji već i cjelokupnog sistema zdravstva. Dojenje predstavlja jednu od brojnih strategija zdravstvene politike pravilne ishrane koja zahtjeva podršku svakog pojedinca u društvu, stoga dojenje nije isključiva odgovornost zdravstvene službe. Iskustvo i odgoj, koje je žena stekla u ranom djetinjstvu, imat će utjecaja na njen stav i ponašanje u vezi s dojenjem kasnije u životu. Mnoge žene imaju malo ili nikakvog iskustva u načinu dojenja, nedostaje im samopouzdanja, nemaju bliskog člana obitelji, prijatelja ili drugi način podrške.

Ne treba čekati da ove žene prime neka znanja o dojenju u zdravstvenoj ustanovi, jer ako postoji želja samo će mali broj dojiti. Treba poticati majke da dozvole djeci da promatraju kako one doje svoju dojenčad. Prednost dojenja treba naglasiti kroz cijelo obrazovanje, naglasiti značaj obitelji u životu i pružiti detaljne informacije o važnosti odnosa između dojenja i dječjeg svijeta.

Ipak, zdravstveni djelatnici imaju (trebali bi imati) vodeću ulogu u očuvanju i ponovnom ispostavljanju kulture dojenja. Osim poznavanja pravilne ishrane, hranjivosti i fiziologije trebali bi biti upoznati s mehanizmom dojenja psihološkim i sociološkim utjecajima, eventualnim teškoćama i njihovom rješavanju. Znanje po sebi nije dovoljno, osoblje treba imati pozitivan stav prema dojenju koji dolazi s iskustvom i razumijevanjem prednosti dojenja.

Anamneza buduće majke predstavlja osnovu za razumijevanje njenog raspoloženja za dojenje i treba obuhvatiti informacije o društvenoj sredini iz koje dolazi kao i navike u vezi s ishranom. Jednostavnim vježbama u toku zadnjeg tromjesečja trudnoće, žene mogu doprinjeti pripremi bradavica za uspješno dojenje.

U mnogim zemljama svijeta, razvijenim i zemljama u razvoju, zamjećuje se u posljednjih pola stoljeća konstantni pad prehrane dojenčadi majčinim mlijekom. Pedesetih godina s procvatom supstituta za majčino mlijeko došlo je do drastičnog pada dojenja, što ima izrazite implikacije na zdravlje djece. U zemljama u razvoju nekritično odbijanje djece od prirodne prehrane u ravnini je svezi s povećanom smrtnošću djece, ne samo zbog zaštitne uloge majčina mlijeka, već i zbog općih nehigijenskih prilika.

Posebno nedostatak pitke vode dovodi do kontaminiranja pripravaka za umjetnu prehranu. Djeca na umjetnoj prehrani u zemljama u razvoju i do deset puta više oboljevaju od one na prirodnoj prehrani. Smanjenjem broja dojene djece doći će do gospodarskih implikacija. U zemljama u razvoju koje broje do deset milijuna stanovnika, a imaju veliki mortalitet dojenčadi i nisku stopu dojene djece izračunato je da se godišnje gubi oko četrdeset milijuna litara mlijeka. Tu količinu valja dodatno proizvesti ili uvesti. Taj odnos koštanja i efikasnosti produkcije majčinog mlijeka je značajan.

Hrvatska je i prije rata bila jedna od zemalja sa najnižom stopom dojenja u svijetu. Istraživanja, provedena posljednjih godina, pokazuju da svega 75% (urbane i ruralne sredine) doji po izlasku iz rođilišta (pet dana po porodu), a 30% u dobi od navedena tri mjeseca dojenčeta. Ne postoje podaci o utjecaju rata na dojenje, no pretpostavka je da se ono u tim okolnostima još više smanjilo.

Jedan od glavnih razloga za tako nisku stopu dojenja je nedovoljno poticanje žena da doje. To je bio razlog istraživanja provedenog u jednom bolničkom rođilištu u Zagrebu (Diplomski rad - Ispitivanje upućenosti majki o važnosti dojenja; V. Božan, 1993.), na ponuđene tvrdnje u anketnom listu u najvećem postotku točno su odgovorile prvotkinje (24,1%) što bi se moglo

objasniti interesom i iščekivanjem pred novim i potpuno stranim događajem u njihovom životu. Višerotkinje u samo malom postotku zaostaju za njima (22,8). U približno istom odnosu su zdravstveni djelatnici odjela babinjača i ostali zdravstveni djelatnici (18,5%; 19,0%). Učenici prvog razreda srednje medicinske škole u vrlo malom postotku zaostaju za zdravstvenim djelatnicima odjela babinjača (15,6), što se ničime ne može opravdati.

Uvriježeno je mišljenje da su svi zdravstveni djelatnici dobro educirani o dojenju i potpuno svjesni njegove važnosti. Prosječan zdravstveni djelatnik tijekom izobrazbe dobiva informacije o sastavu i prednostima majčinog mlijeka te važnosti dojenja, ali je nedovoljno educiran o tehnički dojenja i načinu poticanja majke na dojenje.

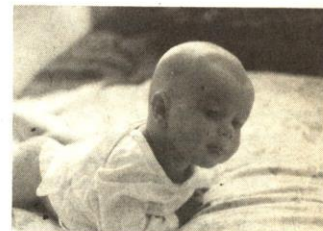
U promicanju prirodne prehrane - dojenje, nezaobilazno mjesto ima patronažna medicinska sestra koja:

- treba poduzeti mjere da sve trudnice shvate prednosti majčinog mlijeka za dijete
- pripremiti ih za laktaciju
- podržava majku koja doji da nastavi s dojenjem svog djeteta
- razuvjerava majku koja je zabrinuta za nedovoljno napredovanje djeteta ili da ima "slabo mlijeko"
- pokušava uspostaviti punu laktaciju za djecu koja su djelomično na prsima
- je na raspolaganju majkama kada se javne teškoće kod dojenja
- posebnu pozornost i dodatnu pomoć pruža djeci s posebnim potrebama (niska porođajna težina, blizanci, hendikepirana djeca)

Pripremile: Vesna Božan
Sonja Petrović

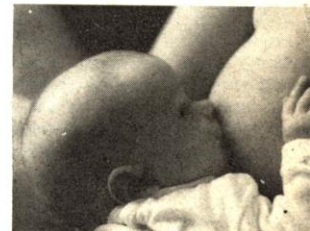
Ovo je moja mama, Milka Živković. Nadam se da će mi i u košari biti udobno kao i sada

Siguran sam da je majčino mlijeko najbolje, narastao sam i osjećam se jak.

Za nagradu sam svoju mamu izveo u šetnju

Kako je ovo fino, a kažu i da je najbolje.